

Tlf: 89 30 78 00
aarhus@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Vestre Ringgade 28
DK-8000 Aarhus C
CVR-nr. 20 22 26 70

NORDDJURS KOMMUNE
Revisionsberetning nr. 24
ÅRSREGNSKABET FOR 2023
Side 549 - 577

1	KONKLUSION PÅ REVISIONEN AF KOMMUNENS ÅRSREGNSKAB FOR 2023	549
1.1	INDLEDNING	549
1.2	REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION	549
1.3	REVISIONSBEMÆRKNINGER	549
2	REVISIONSMETODIK OG -STRATEGI	550
2.1	VÆSENTLIGHEDSNIVEAU	551
2.2	IKKE-KORRIGEREDE FORHOLD	551
2.3	DRØFTELSE MED LEDELSEN OM BESVIGELSER	551
2.4	TILSIDESÆTTELSE AF KONTROLLER	552
2.5	REVISION UDFØRT I ÅRETS LØB	552
2.6	DEN AFSLUTTENDE REVISION	552
3	REGNSKABSFØRING OG INTERNE KONTROLLER	552
3.1	PRINCIPPER FOR ØKONOMISTYRING	552
3.2	BILAGSBEHANDLING, FUNKTIONSADSKILLELSE OG INTERNE KONTROLLER	553
3.3	BEHOLDNINGSEFTERSYN OG GENNEMGANG AF UDVALGTE BALANCEPOSTER	553
3.4	DECENTRALT BESØG	554
4	LØN- OG PERSONALEOMRÅDET	554
4.1	FORRETNINGSGANGE OG SAGSREVISION	554
4.2	AFLØNNING AF LEDELSEN	555
5	JURIDISK-KRITISK REVISION OG LOVPLIGTIG FORVALTNINGSREVISION, JF. STANDARD FOR OFFENTLIG REVISION (SOR 6 OG 7)	555
6	REVISION AF KOMMUNENS INTERNE IT-KONTROLLER	557
7	REVISION AF ÅRSREGNSKABET	558
7.1	ÅRSREGNSKABETS OPBYGNING OG INDHOLD	558
7.2	BUDGET- OG BEVILLINGSKONTROL	558
7.3	TILSKUD, UDLIGNING OG SKATTER	558
7.4	REFUSION AF KØBSMOMS	559
7.5	LØNNINGER OG VEDERLAG	559
7.6	ANLÆGSVIRKSOMHED	559
7.7	BALANCEN	559
7.7.1	Generelt	559
7.7.2	Materielle anlægsaktiver	560
7.7.3	Finansielle anlægsaktiver	560
7.7.4	Omsætningsaktiver	560
7.7.5	Hensatte forpligtelser	560
7.7.6	Gæld	561
7.8	EVENTUALPOSTER	561
7.9	LÅNOPTAGELSE	561

8	REVISION AF DE SOCIALE REGNSKABER - OMRÅDER MED STATSREFUSION	561
8.1	REVISIONSERKLÆRING VEDRØRENDE DE SOCIALE IT-SYSTEMER	561
8.2	LØBENDE REVISION	562
8.2.1	Generelt	562
8.2.2	Formål	562
8.2.3	Revisionens omfang og udførelse	562
8.2.4	Forretningsgange, interne kontroller samt gennemgang af personsager.	563
8.3	TEMAREVISION 2023 - KOMMUNERNES FOKUS PÅ PROGRESSION FOR BORGERE I FLEKSJOB MED MEGET BEGRÆNSET ARBEJDSEVNE	565
8.4	AFSLUTTENDE REVISION	565
8.4.1	Regnskabsaflæggelse og restafregning af refusion	565
8.4.2	Revision af note vedr. Finanslovens Hovedkonti på områder med statsrefusion og tilskud	566
9	AFGIVNE REVISIONSBERETNINGER OG PÅTEGNEDE OPGØRELSER MV.	567
9.1	REVISIONSBERETNINGER AFGIVET TIL KOMMUNALBESTYRELSE	567
9.2	DIALOG MED POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE	567
9.3	PÅTEGNEDE OPGØRELSER OG ØVRIGE OPGAVER	567
10	LEDELSENS REGNSKABSERKLÆRING	567
11	REVISORS ERKLÆRING	568
	BILAG 1, REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION	569
	BILAG 2, PÅTEGNEDE OPGØRELSER OG ØVRIGE OPGAVER	573
	BILAG 3, OMRÅDER MED SÆRLIGE RAPPORTERINGSKRAV	575
	BILAG 4, ROTATIONSPLAN OG OPFØLGNING - FORVALTNINGSREVISION OG JURIDISK-KRITISK REVISION	577

Til Norddjurs Kommunalbestyrelse

1 KONKLUSION PÅ REVISIONEN AF KOMMUNENS ÅRSREGNSKAB FOR 2023

1.1 INDLEDNING

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab har den 14. juni 2024 afsluttet revisionen af Norddjurs Kommunes regnskab for året 2023.

I henhold til Lov om kommunernes styrelse og revisionsregulativet for Norddjurs Kommune afgives hermed revisionsberetning om den udførte revision af årsregnskabet.

Revisionen har omfattet siderne 21 -74, 76 -80, 83 -107 og 124 -147 i ”Regnskab 2023”.

Hovedtal (mio. kr.)	Budget (oprindeligt)	Regnskab
Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)	For året 2023	For året 2023
Resultat af ordinær driftsvirksomhed.....	150,8	204,4
Resultat af det skattefinansierede område	75,7	131,6
Balance	31.12.2022	31.12.2023
Aktiver	2.898,15	2.965,35
Egenkapital	-1.656,74	-1.734,02

Positive tal = overskud/aktiver

Negative tal = underskud/gæld

Egenkapital = positiv egenkapital angives, jf. årsregnskab, med ”-”

1.2 REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION

Vi har ved revisionen ikke konstateret kritiske forhold af en sådan væsentlighed eller karakter, at det kommer til udtryk i revisionspåtegningen på årsregnskabet, og vi vil derfor forsyne årsregnskabet med en påtegning uden forbehold.

Revisionspåtegningen følger den gældende standard for kommuner og er gengivet i vedhæftede bilag 1.

1.3 REVISIONSBEMÆRKNINGER

1.3.1 Generelt

Vi har pligt til løbende at vurdere, om der skal skrives en revisionsbemærkning, hvis

- regnskabets poster ikke er i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens beslutninger
- der er handlet i strid med gældende love og bestemmelser
- lovligheden af en post eller disposition anses for tvivlsom
- der ved gennemgang af de etablerede forretningsgange konstateres væsentlige mangler i kontrolmæssig henseende, idet revisionen samtidig kan fremsætte forslag til udbedring af konstaterede mangler
- foreskrevne forretningsgange i øvrigt ikke er fulgt
- udførelsen af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

1.3.2 Revisionsbemærkninger til årsregnskabet for 2023

Eventuelle revisionsbemærkninger vedrørende revisionen af årsregnskabet for 2023 skal behandles af kommunalbestyrelsen.

Den udførte revision for året har ikke givet anledning til revisionsbemærkninger.

1.3.3 Opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger

Ved den afsluttende revision har vi foretaget opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger samt andre væsentlige forhold omtalt i tidligere revisionsberetninger.

Der er ikke afgivet revisionsbemærkninger i den seneste revisionsberetning.

2 REVISIONSMETODIK OG -STRATEGI

Målet med revisionen af regnskabet er at sætte BDO i stand til at udtrykke en konklusion om, hvorvidt årsregnskabet i al væsentlighed er udarbejdet i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets¹ krav i Budget- og regnskabsystem for kommuner, med fokus på områder med betydelig risiko for fejl i årsregnskabet.

Revisionen rettes mod områder og forretningsgange, hvor det vurderes, at der kan opstå risiko for væsentlige fejl i årsregnskabet eller risiko for kritik af kommunens forvaltning, i henhold til styrelseslovens bestemmelser eller revisionsaftalen.

En opdatering af revisionsstandarden ISA 315 har øget kravene til revisionens fokus på gennemgang og vurdering af væsentlige forretningsgange og kontroller. Standarden stiller også øgede krav til revisors gennemgang af kommunens IT-systemer, samt hvordan disse påvirker data i årsregnskabet og det interne kontrolmiljø. Ved gennemgang af kommunens dokumentation af forretningsgange, kontroller og IT-systemer har vi vurderet, hvor der er størst risiko for fejl i årsregnskabet. Vores revisionsstrategi og revisionshandlinger er designet til at imødegå de risici, som vi har identificeret i forbindelse med vores gennemgang.

Særligt IT-systemernes understøttelse af og mulige påvirkning på årsregnskabet har fået yderligere betydning for revisionen, som følge af den øgede digitalisering og automatisering, som kommunen oplever. Derfor vil vores revision også have forøget fokus på kommunens processer og kontroller omkring funktionsadskillelse og rettigheder i de IT-systemer, som har særlig betydning for årsregnskabet og regnskabsaflæggelsen.

Kommunens dokumentation indenfor de pågældende områder er således af central betydning ikke kun for kommunen, men også for tilrettelæggelsen af en fortsat effektiv revision.

Kommunens drift er i vid udstrækning baseret på systemunderstøttede forretningsgange. Vi har derfor i overvejende grad tilrettelagt en kontrolbaseret revisionsstrategi på væsentlige områder, mens der i begrænset omfang udføres substansbaserede handlinger. Revisionen tager udgangspunkt i, at vi ved stikprøver indhenter dokumentation for eller på anden måde får bekræftet bogføringens og årsregnskabet's rigtighed. I forbindelse hermed tester vi forretningsgange og interne kontroller samt IT-kontroller, i det omfang vi finder det nødvendigt for revisionen af årsregnskabet.

Ved revisionen efterprøves således, om årsregnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Desuden vurderes det, om udførelsen af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

---

¹ Ministeriereference er i nærværende revisionsberetning generelt Indenrigs- og Sundhedsministeriet, som er det nuværende referenceministerium, uanset at ministerierne tidligere har omfattet forskellige områder og været benævnt f.eks. Indenrigs- og Boligministeriet

2.1 VÆSENTLIGHEDSNIVEAU

Ved udarbejdelse af revisionsplanen fastlægger BDO et acceptabelt væsentlighedsniveau for at vurdere beløbsmæssig væsentlig fejlinformation. Både beløbets størrelse (kvantitativ) og arten (kvalitativ) af fejlinformationen vurderes.

Væsentlighedsniveauet fastlægges for årsregnskabet som helhed, og væsentlighedsniveauet anvendes både i planlægningsfasen og ved afslutning af revisionen.

Væsentlighedsniveauet er bestemmende for, hvor stor en fejl vi kan acceptere uden at skulle tage forbehold for, om regnskabet er rigtigt.

Med udgangspunkt i Norddjurs Kommunes størrelse har vi anvendt et væsentlighedsniveau på 69 mio. kr.

Vi skal informere kommunalbestyrelse om eventuelle regnskabsmæssige forhold, som ikke er korrigerede i årsregnskabet. Vi har valgt at informere om fejl, som har en påvirkning på regnskabsopgørelsens regnskabsposter større end 5 % af det anvendte væsentlighedsniveau på 69 mio. kr., svarende til 3,45 mio. kr., og for balancens og egenkapitalens regnskabsposter anvendes en grænseværdi svarende til 20 %, svarende til 13,8 mio. kr.

Om revisionens tilrettelæggelse og udførelse samt ledelsens og revisors opgaver og ansvar henvises i øvrigt til vores beretning om tiltrædelse (beretning nr. 21).

2.2 IKKE-KORRIGEREDE FORHOLD

I henhold til internationale revisionsstandarder skal vi informere om forhold, som ikke er korrigeret i årsregnskabet.

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2023 er der konstateret følgende forhold, som ikke er korrigeret i årsregnskabet, idet ledelsen har vurderet dem værende uvæsentlige både enkeltvis og sammenlagt for årsregnskabet, hvilket vi kan tilslutte os.

- Salg af areal på 2,6 mio. kr. og udgifter til byggemodning på 17,4 mio. kr. er ikke blevet reguleret i anlægskartoteket. Fejlen har indvirkning på fysiske anlæg til salg og egenkapitalen.

2.3 DRØFTELSER MED LEDELSEN OM BESVIGELSER

Under revisionen har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser. Ledelsen har over for os oplyst, at kommunen efter ledelsens vurdering har et effektivt kontrolmiljø, der afdækker risikoen for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlig fejlinformation, herunder fejlinformation som følge af besvigelser.

Ledelsen har desuden oplyst, at den ikke har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser.

2.4 TILSIDESÆTTELSE AF KONTROLLER

Med henblik på at afdække om der er risiko for væsentlige fejlinformation i årsregnskabet, som følge af ledelsens mulighed for tilsidesættelse af kontroller, har vi udført følgende revisionshandlinger:

- Udført analyse af posteringer i finansbogholderiet i årets løb med henblik på identifikation af usædvanlige posteringer uden for kommunens normale drift
- Foretaget stikprøvevis kontrol af væsentlige posteringer og andre justeringer, der er foretaget i forbindelse med regnskabsafslutning, til underliggende dokumentation

Vi har ikke identificeret periodiseringsfejl, usædvanlige posteringer eller posteringer uden for kommunens normale drift i forbindelse med vores revision.

Vi har således ingen indikationer på, at de interne kontroller er tilsidesat.

2.5 REVISION UDFØRT I ÅRETS LØB

Revision i årets løb er blandt andet udført ved besøg i den kommunale forvaltning. Formålet med den løbende revision er dels at udøve en aktuel og vedkommende revision, der giver mulighed for løbende at fremsætte forslag til forbedringer under skyldig hensyntagen til omkostninger og risici, dels at medvirke til at sikre et betryggende og effektivt grundlag for regnskabsaflæggelsen i kommunen.

Vi gennemgår og vurderer kommunens forretningsgange med henblik på at identificere, hvor der kan forekomme væsentlige risici for fejl i årsregnskabet. Vi adresserer de risici, som vi identificerer, således kommunen får indblik i de revisionsmæssige overvejelser og eventuelle regnskabsmæssige konsekvenser.

Ved den løbende revision gennemgår vi kommunens interne kontroller, IT-kontroller og væsentlige forretningsgange på forvaltningsområderne. Vi lægger vægt på ledelse og styring som indfaldsvinkel til revisionen, og der er således fokuseret på kommunens målsætninger og strategier for området, samt på hvorvidt de tilrettelagte procedurer og det etablerede ledelsestilsyn understøtter disse strategier og målsætninger.

2.6 DEN AFSLUTTENDE REVISION

Den afsluttende revision har til formål at bekræfte, at de konklusioner m.v., som er truffet på baggrund af den udførte revision i løbet af året, fortsat er gældende.

Den afsluttende revision har desuden til formål at sikre, at det af kommunen aflagte årsregnskab ikke indeholder væsentlige fejl. Det vil sige, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Budget- og regnskabsystem for kommuner.

3 REGNSKABSFØRING OG INTERNE KONTROLLER

3.1 PRINCIPPER FOR ØKONOMISTYRING

Vi har gennemgået kommunens principper for økonomistyring og herunder vurderet, om principperne fortsat beskriver rammen og reglerne for, hvordan kommunens økonomistyring, kasse- og regnskabsvæsen mv. udøves i praksis.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at principperne for økonomistyring i nødvendigt omfang beskriver rammen og reglerne for kommunens kasse- og regnskabsvæsen, herunder niveauet for de interne kontroller og ledelsestilsynet.

I de følgende afsnit har vi kort omtalt vores handlinger på relevante områder med henblik på at bekræfte, om konkrete og væsentlige dele af principperne for økonomistyring fungerer i praksis.

3.2 BILAGSBEHANDLING, FUNKTIONSADSKILLELSE OG INTERNE KONTROLLER

Vi har valgt at sætte fokus på kommunens interne kontroller og forretningsgange vedrørende styring af indkøb, herunder om bilagsbehandlingen i kommunen overholder de regler, som er vedtaget i principperne for økonomistyring.

Principperne indeholder følgende grundlæggende regler for den elektroniske bilagsbehandling i kommunen:

- Bilagene kræver alene elektronisk attestation før bogføring og betaling.
- Den ledelsesmæssige kontrol af bilag er integreret i de budgetansvarliges almindelige ledelsestilsyn ud fra en afvejning af risiko og væsentlighed. Det fremgår af økonomistyringsregulativet, at de budgetansvarlige har pligt til at tilrettelægge, beskrive, udføre og dokumentere et økonomisk ledelsestilsyn.
- Økonomisk sekretariat udfører løbende tilsyn med bilagsbehandlingen og bistår ledelsen af enhederne ved at foretage en række kontroller med overholdelse af forretningsgangene omkring bogføring og betaling, herunder også på tilstrækkeligheden af det lokale ledelsestilsyn.

Vi har ved stikprøvevis test af kontroller efterprøvet, om bilagsbehandlingen og de interne kontroller følger disse regler, og i det hele taget er tilrettelagt hensigtsmæssigt og betryggende.

Der er ikke etableret en fuldstændig funktionsadskillelse mellem disponerende, registrerende og kontrollerende funktioner i kommunen. Dette forhold forøger risikoen for fejl som følge af tilsigtede eller utilsigtede handlinger eller mangler.

Ledelsen har etableret kompenserende kontroller, der reducerer risici som følge af den manglende fuldstændige funktionsadskillelse. Blandt andet er der kontrol af pengestrømme, som ikke er omfattet af NemKonto, budgetansvarliges ledelsestilsyn, systemansvarliges kontroller af indberetninger og kontrol med særligt risikofyldte bilag.

På baggrund heraf har vi foretaget test af kommunens bilagsbehandling og interne kontroller.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens forretningsgange for indkøb, herunder bilagsbehandling er vel-fungerende, og dermed er tilrettelagt på en hensigtsmæssig og betryggende måde. Dette begrundes vi bl.a. med, at økonomiafdelingen har etableret et tæt tilsyn med bilagsbehandlingen i de enkelte bogføringsenheder. Herigennem opsamler økonomiafdelingen løbende viden om kvaliteten i bilagsbehandlingen, som gør det muligt at reagere hurtigt, hvis enkelte bogføringsenheder er bagud med bilagsbehandlingen.

Ovenstående underbygges af vores stikprøvevise gennemgang af kommunens interne kontroller, hvor der ikke blev konstateret fejl eller mangler eller udsøgninger, som viste, at de enkelte bogføringsenheder var ajour med bogføringen. Vi har heller ikke fundet bogføringsfejl i de konkrete bilag, som vi har revideret.

3.3 BEHOLDNINGSEFTERSYN OG GENNEMGANG AF UDVALGTE BALANCEPOSTER

Vi har foretaget et uanmeldt beholdningseftersyn pr. 23. oktober 2023, som har omfattet kontrol af tilstedeværelsen af kommunens likvide aktiver, midlertidige anbringelser, fejlkonti og ventende remittering.

Vi har ved revisionsbesøget fokuseret på at undersøge, om de enkelte afdelinger overholder reglerne i principper for økonomistyring om løbende afstemning af balancekonti.

Afstemningsprocedurerne skal sikre, at balancens poster løbende bliver afstemt og udlignet, så der ikke opstår uafklarede mellemværender og differencer med borgere, virksomheder og myndigheder.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens kassevirksomhed fungerer betryggende og følger de regler, som kommunalbestyrelsen har vedtaget.

Under eftersynet fik vi bekræftet tilstedeværelsen af de likvide beholdninger.

Det er vores opfattelse, at der er etableret en betryggende forretningsgang for afstemning af balancens konti, som sikrer en løbende afstemning af balancens poster. Dette underbygges af vores stikprøver på udvalgte balanceposter.

3.4 DECENTRALT BESØG

Vi har i efteråret 2023 foretaget revisionsbesøg ved Norddjurs Biblioteker, Auning Skole og Område Auning, Ørsted og Allingåbro (Voksen- og Socialområdet).

Besøget har omfattet stikprøvevise kontroller af forretningsgange mv. i henhold til principper for økonomistyring.

Besøgene har omfattet følgende punkter:

- Udførelse af ledelsestilsyn
- Behandling og afstemning af likvide midler, kasseapparater m.v.
- Decentral bogføring og bilagsbehandling
- Decentral indtægtsadministration
- Decentral lønindberetning.

Vurderingen af forretningsgange er foretaget ved interview med områdeansvarlige medarbejdere, samt gennemgang af diverse materiale.

Konklusion

Ved besøgene konstaterede vi generelt en god decentral administration.

4 LØN- OG PERSONALEOMRÅDET

4.1 FORRETNINGSGANGE OG SAGSREVISION

Lønrevisionen har til formål at sikre, at forretningsgange og interne kontroller omkring indberetning og udbetaling af løn fungerer betryggende.

Vores lønrevision tager afsæt i en vurdering af de arbejdsgange og interne kontroller, som har væsentlig betydning for løndannelsen både centralt og decentralt. På baggrund af denne vurdering har vi udvalgt en række lønsager til test af forretningsgangene.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunen har et tilfredsstillende kontrolmiljø på lønområdet, som imødegår de væsentligste risici. Der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med de relevante regler i forhold til de processer, som kommunen har ansvaret for.

4.2 AFLØNNING AF LEDELSEN

Vi har foretaget en analyse af de udbetalte lønninger til direktionen og kontrolleret, at kommunaldirektørens løn er i overensstemmelse med gældende overenskomst.

Konklusion

Gennemgangen har vist, at lønudbetalingerne er foretaget i henhold til gældende regler og kommunens bestemmelser i øvrigt.

5 JURIDISK-KRITISK REVISION OG LOVPLIGTIG FORVALTNINGSREVISION, JF. STANDARD FOR OFFENTLIG REVISION (SOR 6 OG 7)

Den lovpligtige revision omfatter ifølge Styrelsesloven både finansiel revision, juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision.

Den juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevisionen er udført integreret og sideløbende med den finansielle revision på udvalgte lovmæssige og væsentlige områder.

Generelt

Det er i de faglige standarder for offentlig revision ("SOR") fastlagt, at revisor over en 5-årig periode skal gennemgå en række fast definerede plantemaer indenfor juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision som en del af den samlede revisionsproces.

Plantemaer udvalgt i år er "Gennemførelse af salg" under juridisk-kritisk revision og "Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter" under forvaltningsrevision.

Udgangspunktet for revisionen er at undersøge, hvorvidt kommunens salg af primært grunde/bygninger mv. har den nødvendige bevilling/hjemmel og gennemføres i overensstemmelse med relevante kriterier samt at systemer og processer i budgetstyringen af flerårige investeringsprojekter er hensigtsmæssige.

Formål

Den udførte juridisk-kritiske revision omhandler kommunens gennemførelse af salg, herunder om salg sker i overensstemmelse med de kriterier, der er relevante for de pågældende salg. De relevante kriterier kan eksempelvis være fastlagt af hjemmelsgrundlaget, af lovbestemmelser om salg af de pågældende typer eller af sædvanlig praksis.

Den udførte forvaltningsrevision omhandler budgetstyring af flerårige investeringsprojekter i form af en vurdering af, hvorvidt afholdelse af udgifter og projekternes faktiske gennemførelse forløber som forudsat. Herunder en vurdering af projekternes budgetmæssige rammer, om ledelsen har etableret en hensigtsmæssig budgetlægning samt om der er en sparsommelig økonomisk styring og budgetopfølgning i overensstemmelse med relevante kriterier.

Revisionens omfang og udførelse

Til brug for udførelsen af den juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevisionen, har vi gennemgået principper for økonomistyring, skabelon for anlægsregnskaber, retningslinjer for indkøb af varer og tjenesteydelser, retningslinjer for indkøb af bygge og anlægsopgaver samt salg og prisfastsættelse af kommunale ejendomme.

Materiale gennemgangen er efterfulgt af gennemgang af kommunens besvarelse af udsendt spørgeskema, opfølgende spørgsmål er afklaret via forespørgsler og interviews. Vi har herudover gennemgået stikprøver i henholdsvis solgte ejendomme og grunde og igangværende/afsluttede anlægsprojekter.

Ved gennemgangen har vi undersøgt, om ledelsen har fastlagt et hensigtsmæssigt styringskoncept, og at dette understøttes af passende styringsværktøjer og en passende økonomistyring. Vi har påset, at

kommunen sikrer, at der er afgivet de fornødne bevillinger og at udbud og opfølgingsprocedurer mv. udføres i overensstemmelse med kommunens regelsæt herom.

I forhold til energieffektivitet og investering i energiløsninger har vi undersøgt, om der er opstillet overordnede målsætninger i relation til klimamål og politikker.

Organisering

De ledelsesmæssige og administrative opgaver samt bygherreansvaret forbundet med styringen af flerårige byggerier er primært organiseret hos de budgetansvarlige fagchefer.

Det er vores vurdering, at der generelt er et tæt samarbejde mellem de budgetansvarlige fagchefer, projektleder og Økonomi, som sikrer, at administrationen og sagsbehandlingen afspejler gældende lovgivning og beslutninger truffet af kommunalbestyrelsen i Norddjurs Kommune.

Kommunens opgaver omkring salg af grunde og ejendomme er organiseret i Fællesforvaltningen med en fast kreds af medarbejdere og det er vores vurdering, at organiseringen overordnet sikrer at lovgivning og kommunens regelsæt på område overholdes.

Ledelse, styringsværktøjer og økonomistyring

Kommunens organisering og styring af anlægsprojekter følger de overordnede principper for økonomistyring, herunder reglerne for bevillinger, budgetansvar og -kontrol, regnskabsafklæggelse samt ledelsestilsyn og bilagskontrol.

Kommunen anvender et fælles budgetopfølgingsark, hvor der måles på afvigelser i forhold til oprindeligt budget. Der følges op på forventet regnskab på anlægsprojekterne i forbindelse med de kvartalsvise budgetopfølgninger.

Det er vores vurdering, at Norddjurs Kommune har tilstrækkelige styringsværktøjer til at understøtte fastsatte mål- og resultatstyring samt en god økonomistyring, og har etableret systemer og processer for budgetlægning og budgetopfølgning af flerårige investeringsprojekter, der i al væsentlighed understøtter god offentlig økonomistyring og forvaltning.

Norrdjurs Kommune har en fast procedure omkring salg af grunde og ejendomme og har derigennem fastlagt styringen af gennemførelsen af salg af grunde og bygninger, således at gældende regler for prisfastsættelse, udbud og bevilling mv. følges.

Målsætninger (Klima)

Norrdjurs Kommune har en Klimaplan 2023-2025, som er gældende for hele kommunen.

Ved udarbejdelse af konkrete anlægsarbejder beregnes investering og besparelser i forhold til klimaplanen.

Det er vores vurdering, at kommunens klimaplan har opstillet målsætninger, som kan danne en ramme for kommunens anlægsinvestering samt at der er fokus på måling af indsatserne.

Konklusion

Juridisk-kritisk revision

Ud fra vores stikprøvevise gennemgang og det undersøgte har vi ikke konstateret regelbrud vedrørende gennemførelse af salg af ejendomme eller grunde. Det er vores opfattelse, at der er en tilfredsstillende styring og overvågning, som sikrer at gældende lovgivning og kommunens regelsæt på området følges.

Vi vurderer endvidere, at der er tilrettelagt gode interne forretningsgange, som sikrer en overvågning af lovændringer med videre, med henblik på løbende tilretning/justering af salgspriser og salgspreses.

Gennemgangen har ikke givet anledning til anbefalinger.

Forvaltningsrevision

Med baggrund i det undersøgte og vores stikprøvevise gennemgang kan det overordnet konkluderes, at Norddjurs Kommune har en hensigtsmæssig organisering og styring af flerårige anlægsprojekter, herunder at budgetstyringen af anlægsprojekter sikrer en sparsommelig, produktiv og effektiv anvendelse af ressourcerne, og der er løbende opfølgning på dette. Herudover vurderer vi, at der er fokus på opfyldelse af kommunens klimaplan i anlægsinvesteringerne.

Gennemgangen har ikke givet anledning til anbefalinger.

6 REVISION AF KOMMUNENS INTERNE IT-KONTROLLER

Omfang

Revisionen har omfattet revision af kommunens generelle it-kontroller for de it-systemer, der har betydning for kommunens regnskabsføring og regnskabsaflæggelse.

Vi har tilrettelagt revisionen ud fra en intern drøftelse mellem det finansielle team og it-revisionsteam, således, at relevante områder revideres ud fra en risikobaseret tilgang og ud fra forventet revisionsstrategi. I 2023 har revisionen omfattet følgende områder:

- KMD Opus: Procedurer og kontroller for anskaffelse, ændring og vedligeholdelse, adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder, logisk adgangskontrol og systemadministration.
- Microsoft AD: Procedurer og kontroller for patchmanagement, adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, logisk adgangskontrol og systemadministration.
- KSD: Procedurer og kontroller for adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder og systemadministration.
- KY: Procedurer og kontroller for adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder og systemadministration.
- Outsourcing af centrale it-systemer, herunder kommunens egne kontroller samt indhentelse og vurdering af revisorerklæringer fra it-serviceleverandører.
- Netværkssikkerhed.

Det udførte arbejde

Vi har foretaget forespørgsler hos it-ledelsen, medarbejdere med ansvar og opgaver inden for it samt systembrugere.

Vi har udført revisionshandlinger i form af inspektioner, observationer og udførelse af kontroller, herunder gennemgang af modtagne dokumenter og materialer, efterprøvelse af interne it-kontroller og dokumentation herfor samt test af de interne it-kontrollers funktionalitet, hvor dette er relevant.

Vores konklusion er afgivet under forudsætning af, at de endnu ikke modtagne revisorerklæringer for de dele af kommunens it-anvendelse, som KMD og Netcompany er ansvarlige for, er uden forbehold eller supplerende oplysninger

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunen generelt har implementeret hensigtsmæssige interne it-kontroller, der medvirker til at opretholde informationernes integritet og sikkerheden af data, som it-systemerne behandler i forhold til regnskabsføringen og regnskabsaflæggelsen.

Vi har dog konstateret mindre væsentlige kontrolmangler i forretningsgangene der relaterer sig til, brugernedlæggelse på KMD Opus, password politik og proaktiv overvågning.

Disse forhold vurderes at være mindre væsentlige i forhold til kommunens årsregnskab for 2023. Vi vil følge op herpå i 2024 for at sikre tilstrækkelig sikkerhed omkring IT-anvendelsen.

7 REVISION AF ÅRSREGNSKABET

7.1 ÅRSREGNSKABETS OPBYGNING OG INDHOLD

Vi har undersøgt, om kommunens regnskabsaflæggelse er foretaget i overensstemmelse med formkravene i Indenrigs- og Sundhedsministeriets gældende regler.

Vi har gennemgået de processer og interne kontroller, herunder IT-kontroller, som kommunen har implementeret til sikring af et hensigtsmæssigt regnskabsgrundlag for årsregnskabet.

Ved denne gennemgang har vi vurderet, om kommunen i tilstrækkelig grad sikrer korrekt regnskabsaflæggelse ved hjælp af procedurer, ansvarsplacering og ledelsestilsyn, og vi har kontrolleret, at der foreligger et passende grundlag til at identificere og opføre eventuelle reklassificeringer m.v.

Vi har vurderet, om der i forhold til årsregnskabet fra sidste år er foretaget ændringer i kommunens regnskabspraksis, samt om disse ændringer er godkendt af kommunalbestyrelsen. Det er desuden vurderet, om de foretagne ændringer er i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler, og om de er tilstrækkeligt belyst ved regnskabsaflæggelsen.

Konklusion

Vi har ikke konstateret mangler under vores gennemgang af kommunens regnskabsaflæggelse, og det er vores vurdering, at kommunen har hensigtsmæssige forretningsgange og interne kontroller på området.

Det er vores opfattelse, at kommunens regnskabsaflæggelse er foretaget i overensstemmelse med formkravene i Indenrigs- og Sundhedsministeriets gældende regler.

7.2 BUDGET- OG BEVILLINGSKONTROL

Vi har stikprøvevis påset, at kommunens finansielle dispositioner er i overensstemmelse med det vedtagne budget, meddelte tillægsbevillinger og øvrige beslutninger af bevillingsmæssig karakter.

Samtidig har vi undersøgt, om kommunens retningslinjer for budgetopfølgning og -kontrol er efterlevet, samt om kommunens bevillingsniveau er fastlagt i overensstemmelse med gældende regler.

Konklusion

Vi har i det aflagte regnskab ikke konstateret væsentlige overskridelse af de meddelte bevillinger, og det vedtagne bevillingsniveau er i overensstemmelse med gældende regler. Vi har ved revisionen ikke konstateret forhold, der rejser tvivl om going concern.

7.3 TILSKUD, UDLIGNING OG SKATTER

Tilskuds- og udligningsbeløb er stikprøvevis sammenholdt med opgørelser udarbejdet af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, ligesom indtægtsførte skatter er påset i overensstemmelse med de af Skattestyrelsen foretagne fordelinger og meddelte oplysninger.

Vi har undersøgt, om kommunens kontering og periodisering er i overensstemmelse med konteringsreglerne i Budget- og regnskabssystemet for kommuner.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at tilskuds- og udligningsbeløb samt skatter er korrekt optaget i regnskabet.

7.4 REFUSION AF KØBSMOMS

Vi har ved den afsluttende revision påset, at opgørelsen af købsmomsrefusion er udarbejdet efter gældende regler.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at opgørelsen af købsmomsrefusion er korrekt udarbejdet og korrekt optaget i regnskabet.

7.5 LØNNINGER OG VEDERLAG

Ved revisionen af årsregnskabet har vi undersøgt kommunens forretningsgange mv. i forhold til interne kontroller ved anvendelse af lønsystemet, bl.a. medarbejdernes muligheder for at indberette til egne CPR-numre.

Det er undersøgt, om lønsystemet er afstemt til bogholderiet/årsregnskabet.

Det er endvidere stikprøvevis kontrolleret, om de til Skattestyrelsen afgivne oplysninger om løn mv. er afstemt, ligesom det er kontrolleret, om tilbageholdt A-skat mv. er afregnet og afstemt.

Konklusion

Vi har ved vores revision ikke konstateret kritiske forhold.

7.6 ANLÆGSVIRKSOMHED

Vi har gennemgået udvalgte anlægsregnskaber/anlægsudgifter for at kontrollere, om der er korrekt sondring mellem anlæg og drift. Desuden har vi i vores gennemgang fokuseret på bilagene, som er konteret under de enkelte anlægsprojekter. Gennemgangen af bilagene har haft til formål at sikre, at bilagene behandles korrekt, jf. gældende konteringsregler, og at kommunens principper for økonomistyring overholdes.

Vi har undersøgt kommunens regler vedrørende aflæggelse af anlægsregnskaber, herunder hvorvidt gældende lovgivning følges i forhold til aflæggelsen.

Konklusion

Det er vores vurdering, at kommunens anlægsregnskaber er udarbejdet og aflagt i overensstemmelse med gældende regler og kommunens retningslinjer.

7.7 BALANCEN

7.7.1 Generelt

Vi har ved den afsluttende revision foretaget en række handlinger med henblik på at vurdere, om kommunens aktiver og passiver er behandlet rigtigt i overensstemmelse med retningslinjerne i Budget- og regnskabssystem for kommuner.

Vores gennemgang har omfattet udvalgte poster fra balancen, og vi har blandt andet foretaget test og kontroller af:

- om posterne er indregnet og målt i overensstemmelse med Budget- og regnskabssystem for kommuner og kommunens regnskabspraksis

- om materielle og immaterielle anlægsaktiver er optaget i overensstemmelse med anlægskartotekets oplysninger, og at til- og afgang er korrekt registeret i anlægskartoteket
- om finansielle anlægsaktiver er korrekt værdiansat, herunder at aktier, andelsbeviser og ejerandele i § 60-virksomheder er korrekte i forhold til kommunens ejerandele
- om omsætningsaktiver er korrekt indregnet og periodiseret
- om likvide beholdninger er korrekt indregnet og periodiseret
- om egenkapitalen er fordelt, registreret og klassificeret korrekt
- om indregning og måling af hensatte forpligtigelser er sket i overensstemmelse med gældende regler
- om gældsforpligtigelser er korrekt indregnet og periodiseret.

7.7.2 Materielle anlægsaktiver

Vi har stikprøvevis kontrolleret, om materielle og immaterielle anlægsaktiver er afstemt til underliggende dokumentation og indregnet i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets regelsæt og kommunens regnskabspraksis.

7.7.3 Finansielle anlægsaktiver

Vi har stikprøvevis gennemgået kommunens finansielle anlægsaktiver særligt med henblik på kontrol af, om de finansielle anlægsaktiver er indregnede til korrekte værdier i henhold til kommunens regnskabspraksis, herunder at aktier, andelsbeviser og ejerandele i § 60-virksomheder er korrekt indregnede i forhold til kommunens ejerandele.

7.7.4 Omsætningsaktiver

Vi har kontrolleret, om mellemværender med pengeinstituttet er optaget til saldiene pr. 31. december og er afstemt med pengeinstituttets noteringer. Vi har indhentet engagementsoversigt fra pengeinstituttet.

Vi har stikprøvevis påset, at omsætningsaktiver er afstemt til underliggende dokumentation og indregnet i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets regelsæt og kommunens regnskabspraksis.

7.7.5 Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser består væsentligst af tjenestemandforpligtelser, arbejdsskadeforpligtelser og miljøforpligtelser.

Vi har gennemgået de væsentligste forpligtelser og påset, at de er optaget i kommunens årsregnskab i overensstemmelse med gældende regler, kommunens regnskabspraksis og valgte skøn.

7.7.6 Gæld

Vi har stikprøvevis påset, at gældsposterne er afstemt til underliggende dokumentation og indregnet i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets regelsæt og kommunens regnskabspraksis.

Sammenfattende konklusion på revisionen af balancen

Det er vores opfattelse, at balancens poster er dokumenteret tilfredsstillende. Kommunens forretningsgange, ledelsestilsyn og egne kvalitetskontroller har sikret en god kvalitet i afstemningerne.

Vores gennemgang af udvalgte poster bekræfter, at kommunens aktiver og passiver er indregnet i balancen i overensstemmelse med retningslinjerne i Budget- og regnskabsystem for kommuner og kommunens regnskabspraksis.

7.8 EVENTUALPOSTER

Eventualposter, der blandt andet omfatter kautions- og garantiforpligtelser samt eventualforpligtelser og -rettigheder, indregnes ikke i balancen.

Vi har gennemgået området, og vi har i den forbindelse modtaget en ledelseserklæring underskrevet af borgmester og kommunaldirektør samt indhentelse af advokatbrev, blandt andet til bekræftelse af oplysningernes korrekthed og fuldstændighed.

7.9 LÅNOPTAGELSE

Vi har gennemgået kommunens procedure for lånoptagelse og lånerammeopgørelse for bl.a. at påse, at denne følger Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler på området.

Desuden har vi påset, at den udarbejdede opgørelse over lånerammen, kun indeholder kategorier af udgifter og beløbsstørrelser, som kan medtages, jf. lånebekendtgørelsen med tilhørende fortolkninger.

Konklusion

Vi har ved vores revision ikke konstateret forhold, som giver anledning til bemærkninger.

8 REVISION AF DE SOCIALE REGSKABER - OMRÅDER MED STATSREFUSION

Efterfølgende redegøres for revisionsforløbet og vurderingerne af kommunens administration på det sociale område.

Revisionen udføres i overensstemmelse med gældende regler og praksis på området.

Vi har i forbindelse med revisionsbesøgene orienteret den administrative ledelse om revisionens omfang og resultater.

8.1 REVISIONSERKLÆRING VEDRØRENDE DE SOCIALE IT-SYSTEMER

I bekendtgørelse nr. 1681 af 11. december 2023 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsafklæggelse og revision på visse områder inden for Social-, Bolig- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Børne- og Undervisningsministeriets ressortområder (revisionsbekendtgørelsen), er der fastsat en række krav til de dokumentations- og registreringssystemer, kommunen anvender i forbindelse med administrationen af en række opgaver på disse ressortområder.

Kommunen skal sikre, at der foreligger en uafhængig revisorerklæring om, at det pågældende system fungerer i et it-miljø med en tilfredsstillende system- og datasikkerhed, og at de interne kontroller i systemerne sikrer en fuldstændig og nøjagtig behandling af godkendte transaktioner.

Ovennævnte er gældende, hvis kommunen ved registrering af sagen og beregning af ydelsen, eller tilskuddet, anvender et it-system, eller hvis databehandlingen helt eller delvist foretages af andre end den dataansvarlige kommune.

Konklusion

Kommunen anvender registreringssystemer, hvor databehandlingen varetages af KMD og Netcompany.

Vi henviser til de udarbejdede erklæringer for 2023, som kommunen har fået fremsendt fra it-leverandøren:

- KY (Netcompany) - 9. februar 2024
- KSD (KMD) - 14. februar 2024

I de modtagne erklæringer har der ikke været forhold, der giver anledning til yderligere revision.

Der foreligger for Kommunernes Pensionssystem - KP ikke en revisorerklæring tilgængelig inden den 1. marts 2024, jf. gældende regnskabs- og revisionsbekendtgørelse på det sociale område.

KOMBIT har den 15. april 2024 meddelt, at der foreligger en ISAE 3402 - Type 1 erklæring, dateret 3. oktober 2023, som alene er et øjebliksbillede

8.2 LØBENDE REVISION

8.2.1 Generelt

De efterfølgende afsnit vil indeholde en beskrivelse af formål, omfang samt revisionens udførelse, som er dækkende for samtlige reviderede personsagsområder. Personsagsområderne er opdelt i overensstemmelse med den autoriserede kontoplan på hovedfunktionsniveau og statens hovedkonti på Finansloven.

8.2.2 Formål

Formålet med revisionen er at efterprøve, om kommunens administrative og regnskabsmæssige praksis, herunder forretningsgange, interne kontrolprocedurer samt procedurer for sagsbehandling på de sociale områder, er hensigtsmæssige og fungerer på betryggende vis.

Revisionen udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik og bekendtgørelse nr. 1681 af 11. december 2023 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social-, Bolig- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Børne- og Undervisningsministeriets ressortområder.

8.2.3 Revisionens omfang og udførelse

Revisionen gennemføres ved en kombination af system- og substansrevision baseret på revisors faglige vurdering af kommunens systemer, forretningsgange, kontrolmiljø m.v.

Antallet af gennemgåede sager skal ses i sammenhæng med de anvendte revisionsmetoder, test af kontroller og forretningsgange samt substansrevision.

Udvælgelsen af personsager planlægges og gennemføres ud fra revisors faglige vurdering af væsentlighed og risiko, og der er lagt særligt vægt på følgende kriterier:

- Nyetablerede sager
- Sager af væsentlig økonomisk karakter
- Sager efter revisors vurdering
- Ressortministeriernes fastlagte kontrolpunkter

Det anføres for god ordens skyld, at revisionen ikke omfatter en socialfaglig vurdering, men alene en vurdering af det retlige grundlag i sagerne.

Vi har foretaget kontrol af, at bogførte udbetalinger mv. er sket med hjemmel i meddelte bevillinger samt gældende love og bestemmelser.

Vi har desuden efterprøvet, om kommunen ved sagsoprettelse og ved lovpligtige sagsopfølgninger har udnyttet muligheden for at foretage kontrol af oplysninger om økonomiske forhold, herunder i nødvendigt omfang har sammenholdt oplysninger fra forskellige registre med det formål at sikre, at der ikke udbetales uforenelige ydelser.

8.2.4 Forretningsgange, interne kontroller samt gennemgang af personsager.

I henhold til bekendtgørelse nr. 1681 af 11. december 2023 skal kommunen have tilrettelagt interne kontroller til sikring af kvaliteten i sagsbehandlingen.

Vi har foretaget vurdering af omfang og indhold samt rapportering af kommunens ledelsestilsyn.

Vi har endvidere efterprøvet, om kommunens administrative og regnskabsmæssige praksis (herunder forretningsgange, interne kontrolprocedurer, procedurer for sagsbehandling samt kvalitetskontrol) på de personsagsområder, som er omfattet af bekendtgørelsen, er hensigtsmæssig og fungerer på betryggende vis.

Ved personsagsgennemgangen har vi foretaget en gennemgang af de af ministerierne fastsatte kontrolpunkter, ligesom vi har gennemgået vores egne kontrolpunkter, som er fastsat ud fra væsentlighed og risiko samt som juridisk-kritisk revision.

Fejl og mangler ved den udførte sagsrevision vil blive indberettet i det digitale revisionssystem på kommunalrevision.star.dk, jf. § 73 i bekendtgørelse nr. 1681 af 11. december 2023.

Konklusion

Forretningsgange

Det er vores vurdering, at der generelt er etableret hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange mv. på personsagsområderne, samt at der administreres i overensstemmelse med disse.

Personsager

På baggrund af den udførte revision er det vores opfattelse, at personsagerne generelt administreres i overensstemmelse med gældende regler.

På følgende områder har vi alene fundet få eller ingen fejl:

- Aktive tilbud og danskuddannelse til selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammer
- Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse til andre
- Sygedagpenge
- Kontanthjælp
- Uddannelseshjælp

- Ressourceforløb
- Fleksjob
- Personligt tillæg til pensionister
- Dagpenge ved arbejdsløshed
- Merudgifter til voksne SEL § 100
- Merudgifter til børn SEL § 41
- Tabt arbejdsfortjeneste SEL § 42
- Grund- og resultattilskud
- Den centrale refusionsordning (SDE)
- Generelle udgifter vedrørende Forsorghjem SEL § 109 og 110
- Hjælp til Flygtning mv. i enkelttilfælde SEL § 181

På følgende områder er der efter vores opfattelse behov for forbedringer af sagsadministrationen, idet der er konstateret fejl og mangler:

Ledighedsydelse

Der er i forbindelse med sagsrevisionen konstateret, at Minplan ikke er udarbejdet efter bestemmelserne i lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 41, samt enkelte mangler vedrørende de indholdsmæssige krav til jobsamtaler og CV.

Jobafklaring

Der er i forbindelse med sagsrevisionen konstateret, at sagerne ikke er behandlet rettidigt på rehabiliteringsteamet, Minplan ikke er udarbejdet efter bestemmelserne i lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 41 samt enkelte mangler vedrørende antal samtaler og vejledning om alle ret og pligt.

Personlig assistance til personer med handicap:

Det er i forbindelse med sagsrevisionen konstateret, at der i sagerne ikke ses fyldestgørende vurderinger af det fastsatte timetal, af hvilke opgaver den personlige assistent skal varetage samt om der i sager er tale om en varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, hvor erhvervet er foreneligt med funktionsnedsættelsen.

Opfølgingsplan i forbindelse med sagsrevision af beskæftigelsesområdet 2023

Forvaltningen har på baggrund af konstateringerne ved sagsrevision udarbejdet en opfølgingsplan for sagsområderne, indeholdende:

- Opkvalificering af alle relevante medarbejdere indenfor Min Plan og CV i foråret 2024,
- Indsats i forhold til rettidig behandling i rehabiliteringsteamet
- Styrke sagsbehandling vedr. personlig assistance og hjælpemidler

Forvaltningen har gennemført planen om opkvalificering af medarbejdere indenfor MinPlan og CV og har gennemført et omfattende ledelsestilsyn.

Vi har i maj 2024 fulgt op på resultatet og genbesøgt områderne, og der ses en betydelig forbedring og forholdet vurderes som afsluttet.

Forvaltningen oplyser at have sat fokus på jobafklaringsager, som har haft en lang sagsbehandlingstid. Dette har medført en revurdering og oprydning i Rehab med assistance fra eksterne aktører for at sikre en hurtigere proces for jobafklaringsager. Processen er afsluttet og der forventes fremover en normalisering i tilstrømningen af sager.

Vi vil følge op på, om der sker rettidig behandling af jobafklaringsager på rehabiliteringsteamet ved sagsrevisionen for 2024.

Forvaltningen oplyser at følge sagsadministrationen for personlig assistance tæt med særligt fokus på en styrket dokumentation i sagerne ved implementering af STAR's dialogskema og forventer en forbedret praksis ved ledelsestilsyn i andet halvår 2024.

Vi vil følge op på området ved sagsvisionen for 2024.

For detaljeret rapportering af revisors og ressortministeriernes fastlagte kontrolpunkter henvises til kommunalrevision.star.dk.

8.3 TEMAREVISION 2023 - KOMMUNERNES FOKUS PÅ PROGRESSION FOR BORGERE I FLEKSJOB MED MEGET BEGRÆNSET ARBEJDSEVNE

I henhold til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings skrivelse af 22. december 2022, samt skrivelse af 11. april 2023 med supplerende oplysninger vedrørende temarevisionen, er vi blevet bedt om at udføre temarevision for 2023 omhandlende kommunernes fokus på progression for borgere i fleksjob med meget begrænset arbejdsevne, jf. § 116, stk. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Formålet med temarevisionen er at sikre, at kommunernes visitation af borgere efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 116, stk. 2, er korrekt, og at der træffes korrekte afgørelser for de berørte borgere.

De sager, som vi har udvalgt til gennemgang, er på det tidspunkt i ansættelse i fleksjob med 8 effektive timer eller derunder.

Konklusion

Temarevisionen udføres som gennemgang ift. de 10 fokuspunkter, STAR har fastsat. Vi har foretaget gennemgang af 10 sager. De sager, som vi har udvalgt til gennemgangen, er på det tidspunkt i ansættelse i fleksjob med 8 effektive timer eller derunder. På baggrund af gennemgangen har vi noteret en række observationer i de gennemgåede sager. Det skal bemærkes, at temarevisionen er baseret på lovens intentioner, og ikke alle observationerne dermed er et lovkrav. Vi har på baggrund af gennemgangen følgende anbefalinger:

- Der bør i rehabiliteringsteamets indstilling tydeligere noteres, at der er tale om en visitation efter § 116, stk. 2, dvs. en borger, der aktuelt har en meget begrænset arbejdsevne samt indeholde vurderinger af estimerne for hvor meget arbejdsevnen kan udvikles og rimelig periode.
- Det anbefales, at der kan indgås aftale med arbejdsgiver om borgers fleksjob herunder hensyn, forventning om udvikling af borgerens arbejdsevne og opfølgning herpå i forbindelse med opstart af fleksjob.
- Der kan arbejdes tydeligere med progression for de borgere, der ansættes med meget begrænset arbejdsevne fra tidspunktet fra bevilling af fleksjob til statusopfølgning efter 2,5 år.

Temarevisionen afrapporteres ligeledes ved indrapportering i det digitale revisionssystem kommunalrevision.star.dk.

8.4 AFSLUTTENDE REVISION

8.4.1 Regnskabsaflæggelse og restafregning af refusion

Vi har kontrolleret, at kommunen har afstemt restafregningsskemaerne til bogføringen. Vi har stikprøvevist undersøgt, om kommunens kontering af udgifter og indtægter vedrørende refusionsansmeldelserne er korrekt og kommer korrekt til udtryk i regnskabet.

Vi har påset, at kommunen har rettet data og registreret tilbagebetalinger, efterbetalinger og finansieringsbeløb mv. efter anvisningerne i bekendtgørelse om finansiering af visse offentlige ydelser, der udbetales til kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløsheds-kasserne.

Vi har ligeledes stikprøvevis kontrolleret, om eventuelle refusionsmæssige berigtigelser vedrørende tidligere år er korrekt opgjort og medtaget i refusionsopgørelserne.

Vi har påset, at der ved skattepligtige ydelser er foretaget korrekt afregning af A-skat mv.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at restafregningsskemaerne er aflagt i overensstemmelse med fagministerier-nes regler for området, samt at kommunens restafregning af refusion på sociale udgifter, svarer til bogføringen.

Vi har ved revisionen af statsrefusionsskemaerne for særligt dyre enkelt sager og sociale ydelser konstateret refusionsmæssige fejl for i alt 4,5 mio. kr., som er blevet rettet til endelig restafregning. Vi henstiller til, at der sker en øget kvalitetssikring og kontrol af statsrefusionsskemaerne.

8.4.2 Revision af note vedr. Finanslovens Hovedkonti på områder med statsrefusion og tilskud

Vi har kontrolleret, at kommunen har afstemt note 19 "Områder med statsrefusion og tilskud" i årsregnskabet til bogføringen. Vi har vedrørende Finanslovens Hovedkonti kontrolleret, om disse er korrekte og kommer korrekt til udtryk i noten i overensstemmelse med den fastlagte kontobro mellem den kommunale kontoplan, jf. Budget- og regnskabsystemet for kommuner og den statslige kontoplan, jf. statens regnskabsregler.

Vi har påset, at noten er udarbejdet i overensstemmelse med de udmeldte krav til notens udformning, samt opdelt i kapitel 9, refusion.

Vedrørende kapitel 9 om refusion har vi kontrolleret, at oplysninger i noten er i overensstemmelse med kommunens bogføring og med kvitteringsskrivelse fra statens refusionssystemet for restafregninger af refusioner og tilskud.

Vedrørende ydelsesrefusion er det kontrolleret, at notens oplysninger er afstemt kommunens bogføring og i overensstemmelse med årets modtagne refusioner modtaget fra YR - Ydelsesrefusionssystemer.

Vedrørende ydelsesrefusion er det kontrolleret, at notens oplysninger er afstemt kommunens bogføring og i overensstemmelse med modtagne refusioner modtaget fra YR - Ydelsesrefusionssystemer.

Der udarbejdes en revisorerklæring for YR - Ydelsesrefusionssystemet for Databehandleren DXC-Technology.

Medfinansiering samt ydelsesrefusion beregnes af YR - Ydelsesrefusionssystemet, hvor databehandlingen varetages af DXC-Technology. Vi henviser til den udarbejdede systemerklæring for 2023, som kommunen har fået fremsendt fra it-leverandøren, og som er dateret 16. februar 2024. Administrationen har på vores forespørgsel bekræftet, at den modtagne erklæring ikke har givet anledning til væsentlige spørgsmål eller forhold til opfølgning.

I tilknytning til revisionen af regnskabsnoten kan det oplyses, at der ikke er foretaget revision af enkelt-sager på områder, hvor ydelsen udbetales af Udbetaling Danmark og A-kasserne.

- Dagpenge ved arbejdsløshed
- Særlig støtte til modtagere af kontanthjælp m.fl.
- Førtidspension med variabel medfinansiering
- Seniorpension

Konklusion

Det er vores opfattelse, at noten i al væsentlighed er korrekt opgjort og udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelsen § 2 stk. 3, herunder udmeldte krav til notens udformning.

Vi har ved vores revision ikke konstateret forhold vedrørende den modtagne erklæring, som giver anledning til kritiske kommentarer.

9 AFGIVNE REVISIONSBERETNINGER OG PÅTEGNEDE OPGØRELSER MV.

9.1 REVISIONSBERETNINGER AFGIVET TIL KOMMUNALBESTYRELSE

Ud over nærværende beretning om revisionen af årsregnskabet er der ikke afgivet delberetninger.

9.2 DIALOG MED POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE

- Dialog vedrørende revisionsplanlægning for 2023
- Dialog med kommunen og denne revisionsberetning

9.3 PÅTEGNEDE OPGØRELSER OG ØVRIGE OPGAVER

Alle opgørelser og indberetninger mv. er forsynet med revisorerklæring.

Der henvises til oversigten i bilag 2 og 3

10 LEDELSENS REGNSKABSERKLÆRING

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet har borgmester og kommunaldirektør over for os i regnskabserklæring bekræftet forhold af væsentlig betydning vedrørende årsregnskabet 2023, hvor vi har vurderet et behov herfor.

Den skriftlige erklæring omfatter oplysninger om pantsætninger og sikkerhedsstillelser, garantistillelser, retssager, besvigelser, begivenheder efter balancedagen, oversigt over ikke-korrigerede forhold samt andre områder, hvor det er vanskeligt at opnå et revisionsbevis.

Den modtagne regnskabserklæring har ikke givet anledning til kommentarer.

11 REVISORS ERKLÆRING

Vi bekræfter, at

- vi opfylder de i lovgivningen indeholdte habilitetsbestemmelser
- vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, som vi har anmodet om

Vi har iværksat foranstaltninger til sikring af, at BDO lever op til kravene i Bekendtgørelse om kommunal og regional revision.

Aarhus, den 14. juni 2024

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Henrik Brorsbøl Jakobsen
Statsautoriseret revisor

Jan Hansen
Registreret revisor

BILAG 1, REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION

" DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til kommunalbestyrelsen i Norddjurs Kommune

REVISIONSPÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKABET

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Norddjurs Kommune for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, jf. siderne 21 -74, 76 -80, 83 -107 og 124 -147 i "Regnskab 2023". Den reviderede del af årsregnskabet omfatter regnskabsopgørelse, balance, obligatoriske oversigter, anvendt regnskabspraksis og noter med følgende hovedtal:

- Resultat af ordinær driftsvirksomhed på 204,4 mio. kr.
- Resultat af det skattefinansierede område på 131,6 mio. kr.
- Aktiver i alt på 2.965,35 mio. kr.
- Egenkapital i alt på -1.734,02 mio. kr.

Årsregnskabet udarbejdes efter kravene i bekendtgørelse nr. 1051 af 15. oktober 2019 om kommuners budget og regnskabsvæsen, revision mv. (i det følgende kaldet "Regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen") og § 2 stk. 3 i bekendtgørelse nr. 1681 af 11. december 2023 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social-, Bolig-, og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Børne- og Undervisningsministeriets ressortområder (i det følgende kaldet "Refusionsbekendtgørelsen").

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet, i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen samt refusionsbekendtgørelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen samt refusionsbekendtgørelsen. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet".

Vi er uafhængige af Kommunen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2023. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter med statsrefusion

De sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter, hvoraf refusion fra Staten udgør -265,4 mio.kr., og medfinansiering via ydelsesrefusion udgør 267,3 mio. kr., vedrører bl.a. dagpenge til forsikrede ledige, løntilskud til personer i fleksjob, sygedagpenge, seniorjob, hjælp til flygtninge, botilbud, ophold på døgninstitutioner mv.

Ud fra vores professionelle vurdering er revisionen af området for de sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter med statsrefusion det revisionsområde med størst betydning for den finansielle revision, da der er betydelige udgifter på dette område, som refunderes af Staten. Kommunen er ansvarlig for tilrettelæggelse af forretningsgange og interne kontroller, som sikrer korrekt sagsbehandling af borgernes rettigheder til sociale ydelser, herunder at der udbetales korrekte ydelser, som kan helt eller delvis refunderes af Staten i henhold til gældende love og regler. Vi fokuserede på området, da reglerne på området er komplekse og kræver, at ledelsen i Kommunen fastlægger retningslinjer for forretningsgange og sagsbehandling samt overvåger, at disse bliver fulgt.

Vores behandling i revisionen

Vores væsentligste revisionshandlinger vedrørende revision af sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter med statsrefusion har været:

- Vi har gennemgået og opnået forståelse for Kommunens væsentligste forretningsgange [og testet relevante interne kontroller] på områder med sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter, herunder tilknyttet statsrefusion på enkelte områder.
- Særligt vedr. ydelsesrefusion med og uden kommunal medfinansiering har vi kontrolleret, at regnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med bogføringen og afregninger (Ydelsesrefusioner).
- Vi har gennemført revision af et antal personsager til afdækning af, om der sker en korrekt udbetaling af sociale ydelser med refusion. Vi har udført vores handlinger i henhold til bekendtgørelse nr. 1681 af 11. december 2023 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflægelse og revision på visse områder inden for Social-, Bolig-, og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Børne- og Undervisningsministeriets ressortområder (refusionsbekendtgørelsen).
- Vi har revideret refusionsskemaerne for 2023.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Kommunen har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. medtaget det af kommunalbestyrelsen godkendte årsbudget for 2023] som sammenligningstal i årsregnskabet for 2023. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen samt refusionsbekendtgørelsen. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Kommunens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Kommunen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af kravene i regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen samt refusionsbekendtgørelsen, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af kravene i regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen samt refusionsbekendtgørelsen, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen.

Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Kommunens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Kommunens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Kommunen ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres.

Andre Oplysninger end årsregnskabet og revisors erklæring herom

Ledelsen er ansvarlig for Andre Oplysninger. Andre Oplysninger omfatter de øvrige oplysninger i årsregnskabet, som ikke er omfattet af vores revision, jf. konklusionsafsnittet.

Vores konklusion om årsregnskabet dækker ikke Andre Oplysninger, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om disse.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse Andre Oplysninger og i den forbindelse overveje, om Andre Oplysninger er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i Andre Oplysninger, skal vi rapportere om dette forhold.

Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Yderligere oplysninger krævet i henhold til bekendtgørelse nr. 311 af 27. marts 2019 om kommunal og regional revision

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsberetning til kommunalbestyrelsen.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i bekendtgørelse nr. 311 af 27. marts 2019 om kommunal og regional revision.

Udover den lovpligtige revision, har vi afgivet erklæringer på projektrengskaber, andre erklæringer, der er pålagt kommunen, samt udført diverse rådgivningsopgaver. Der henvises til revisionsberetningens bilag, for en detaljeret opstilling af opgaver.

Vi blev af kommunalbestyrelsen første gang antaget som revisor for Kommunen fra regnskabsåret 2011 og har varetaget revisionen i en samlet opgaveperiode på 13 år frem til og med regnskabsåret 2023. I 2022 blev revisionsaftalen forlænget til 2027.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.”

BILAG 2, PÅTEGNEDE OPGØRELSER OG ØVRIGE OPGAVER

Øversigt over revisionspåtegnede opgørelser for 2023

Vi har revideret og påtegnet følgende opgørelser og indberetninger:

- Statsrefusion
- Boliglån
- Særlige dyre enkeltsager
- Statsrefusion Integration
- Saldoopgørelse af momsrefusion
- Feriepengeerklæring optjeningsåret 2021/2022
- Indberetning i medfør af bekendtgørelse nr. 1624 af 18. december 2017 om kommuners indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmforsyningslovens §§ 23 L og 23 m for år 2022
- Erklæring vedrørende kommunens indberetning efter lov om kommuners afståelse af vandforsyninger eller spildevandsforsyninger for 2023
- Statsrefusionsopgørelse for 2022 på byfornyelsesområdet
- ISAE 3000 MitID 2023
- NSIS ISAE 3000 type 1 2023
- Pulje til inflationshjælp til udsatte Børnefamilier 2023
- Dækningsafgift 2023
- Projekt Flere hænder og højere kvalitets i ældreplejen 2023
- Projekt Minimumsnormeringer 2023
- Projekt Den regionale uddannelsespulje
- Mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange udsatte børn
- BOSSINF 2023
- Refusionsopgørelse tjenestemandspensioner 2023
- FVU og OBU opgørelser for 2023
- FVU og OBU opgørelse for 1. kvartal 2024
- Musikskoleregnskab 2022
- EU-regnskab CORA periode 5
- Nedsættelser af færgetakster for gods og passagerer for 2022
- Projekt Alle skal med

Øvrige opgaver

Nedenfor er de væsentligste områder, BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab har ydet kommunen bistand eller påbegyndt bistand til, herunder særlige analyser mv.:

- Momstjek 2023
- Samarbejdstale mellem Jobcenter og A-kasse
- Regres
- Kontrolbud anlægsopgaver

- Ældrebolighandleplan
- Styringsanalyse på det voksenspecialiserede område

Forinden accept af ovennævnte arbejder har vi særskilt vurderet betydningen heraf for vores uafhængighed.

Det er vores opfattelse, at de udførte opgaver enkeltvis og samlet er udført i overensstemmelse med gældende bestemmelser om revisors uafhængighed.

BILAG 3, OMRÅDER MED SÆRLIGE RAPPORTERINGSKRAV

Vi har efterfølgende beskrevet den udførte revision på øvrige områder med særlige rapporteringskrav, hvor der ikke i forvejen er afgivet særskilt revisionsberetning.

Byfornyelse

Vi har gennemgået byfornyelsesområdet i kommunen. Byfornyelsesområdet omfatter sager efter Lov om byfornyelse og udvikling af byer og vores revision er i henhold til bekendtgørelse nr. 2115 af 11. december 2020 om regnskab og revision efter lov om byfornyelse og udvikling af byer.

I forbindelse med den foretagne revision er det bl.a. efterprøvet, om de af kommunalbestyrelsen truffne beslutninger er i overensstemmelse med gældende love om byfornyelse. Herunder om kommunens forretningsgange og sagsbehandling er hensigtsmæssige og betryggende og korrekt håndteret i de administrative edb-systemer BYF2012 og BOSSINF-Område.

Det er kontrolleret, om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af byggeregnskaberne og de kommunale udgifter.

Den talmæssige korrekthed og sammenhæng mellem regnskaberne/opgørelserne og de enkelte posteringer er kontrolleret ved brug af det foreliggende regnskabsmateriale.

Regnskaberne og opgørelserne er påset korrekt udarbejdet og i overensstemmelse med det reviderede regnskabsmateriale.

Revisionen er foretaget ved stikprøver i det omfang, det er skønnet forsvarligt, og gældende forskrifter ikke har været til hinder herfor. Revisionen har givet overbevisning om, at statsrefusionsopgørelsen for regnskabsåret 2022 er retvisende, herunder at refusionsgrundlaget er i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Der henvises i øvrigt til Bilag 2, Påtegnede opgørelser og øvrige opgaver.

Forhold vedrørende byfornyelsesområdet for 2022

Efterfølgende redegøres for antal reviderede byfornyelsessager. Herudover er der særskilt redegjort for de enkelte fejl- og mangeltyper. I denne redegørelse er alle konstaterede fejl og mangler i den enkelte byfornyelsessag medtaget. Såfremt fejlen eller manglen er systematisk, er dette anført.

- Der er gennemgået 3 sager uden fejl

Konklusion

Det er vores opfattelse, at områderne generelt administreres i overensstemmelse med gældende regler.

Projektrenskaber med tilhørende revisionsprotokol

Vi har i løbet af regnskabsåret 2023 forsynet følgende projektrenskaber med vores revisionserklæring samt afgivet en revisionsprotokol til tilskudsyderen:

- Tilskud til dækning af kommuners udgifter til inflationsstøtte til udsatte børnefamilier, STAR
- Projekt Flere hænder og højere kvalitets i ældreplejen 2023, Socialstyrelsen
- Projekt Minimumsnormeringer 2023, Undervisningsministeriet
- Projekt Den regionale uddannelsespulje, STAR

- Mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange udsatte børn, Undervisningsministeriet
- EU-regnskab CORA periode 5
- Projekt Alle skal med, STAR

Alle projektregnskaber er forsynet med vores erklæring om, at tilskudsopgørelsen efter vores opfattelse i al væsentlighed er udarbejdet i overensstemmelse med tilskudsudbydere tilskudsbrevs bestemmelser samt at tilskuddet er anvendt til det bevilgede formål.

De afgivne revisionsprotokoller er hver for sig ikke omfattet af § 42b, stk. 1, i Den kommunale Styrelseslov og er således ikke udsendt til de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer, men alene fremsendt til tilskudsudbydere samt kommunens administration.

INDBERETNING TIL FORSYNINGSSEKRETARIATET, ENERGITILSYNET MV.

De tidligere kommunale forsyningsvirksomheder er omdannet til aktieselskaber med 100 % kommunalt ejerskab.

I forbindelse med kommunens indberetninger i henhold til:

- bekendtgørelse nr. 1212 af 14. oktober 2010 om kommuners indberetninger efter lov om kommuners afståelse af vandforsyninger eller spildevandsforsyninger,
- kapitel 3 i bekendtgørelse nr. 1624 af 18. december 2017 om kommuners indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmforsyningslovens §§ 23 l og 23 m

skal vi afgive revisionserklæring om rigtigheden og fuldstændigheden af kommunens indberetning.

Som led i revisionen vurderes endvidere, om takstfastsættelse sker på et tilstrækkeligt og objektivt grundlag, således at der ikke sker indirekte udlodninger eller ulovlig støtte/tilskud i forhold til selskaberne.

Konklusion

Vi har på baggrund af gennemgangen forsynet indberetningen med et forbehold, idet kommunens, vand- og spildevandselskabernes årsregnskaber ikke var aflagt på erklæringstidspunktet. Vi har ikke ved vores revision af Norddjurs Kommunes årsregnskab konstateret forhold, der skulle give anledning til ikke at konkludere, at kommunens indberetning i al væsentlighed er i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler.

BILAG 4, ROTATIONSPLAN OG OPFØLGNING - FORVALTNINGSREVISION OG JURIDISK-KRITISK REVISION

Regnskabsår	Gennemgåede plantemaer og emner		Væsentlige kommentarer til opfølgning
	<i>Forvaltningsrevision, jf. SOR 7</i>	<i>Juridisk-kritisk revision, jf. SOR 6</i>	
2018	Styring af offentlige tilskudsordninger: Kontrol af styringen af afgørelser på BPA-området	Afgørelser om tildeling af tilskud mv: Kontrol af afgørelser om tilskud på BPA-området	Ingen
2019	Mål- og resultatstyring: Kontrol af styring på indtægtsdækket virksomhed	Myndigheders gebyropkrævning: Kontrol af indtægtsdækket virksomhed	Ingen
2020	Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter: Kontrol af styring af anlægsprojekter	Gennemførelse af salg: Kontrol af procedurer for salg af kommunale byggegrunde, ejendomme mv.	Ingen
2021	Aktivitets- og ressourcestyling på drifts- og entreprenørenheder	Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner på drifts- og entreprenørenheder	Ingen
2022	Styring af offentlige indkøb: Kontrol af kontraktstyring i forhold til indkøb	Gennemførelse af indkøb: Kontrol af procedurer for kontraktindgåelser på indkøbsområdet	Ingen

Herudover gennemgås årligt plantemaet ”Rettighedsbestemte overførsler”, jf. SOR 6. Her henvises nærmere til kapitlet ”Revision af de sociale regnskaber - områder med statsrefusion”.

	2019	2020	2021	2022	2023
Juridisk-kritisk revision					
Gennemførelse af indkøb				X	
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner			X		
Gennemførelse af salg		X			X
Myndigheders gebyropkrævning	X				
Afgørelser om tildeling af tilskud mv.					
Rettighedsbestemte overførsler	X	X	X	X	X
Forvaltningsrevision:					
Aktivitets- og ressourcestyling			X		
Mål- og resultatstyring	X				
Styring af offentlige indkøb				X	
Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter		X			X
Styring af offentlige tilskudsordninger					

Væsentlige kommentarer til opfølgning for perioden 2019-2021 er fulgt op og rapporteret i revisionsbetretningerne for 2020-2022, og der henvises hertil. Der er ikke konstateret væsentlige kommentarer til opfølgning for 2022.